

Fővárosi Ítéltábla
11.Bf.185/2014/15.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Szegeden, 2014. november 20. napján tartott fellebbezési nyilvános ülés alapján meghozta a következő

Í T É L E T E T:

A sikkasztás büntette miatt I.rendű vádlott ÉS TÁRSAI ellen indított büntetőügyben a **Székesfehérvári Törvényszék** 2014. március 26. napján kihirdetett **14.B.252/2010/133.** számú ítéletének I. rendű, II. rendű, III. rendű, IV. rendű vádlottakra vonatkozó, fellebbezések folytán felülbírált részét

m e g v á l t o z t a t j a:

I. rendű vádlott cselekményét
folytatólagosan elkövetett sikkasztás büntettének [1978. évi IV. törvény 317. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) és c) pont, (6) bekezdés b) pont] **minősíti.**

A börtönbüntetést **3 (három) év 6 (hat) hónapra súlyosítja.**

A feltételes szabadságra bocsátásnak csak akkor van helye, ha a vádlott a börtönben végrehajtandó büntetésének legalább háromnegyed részét kitöltötte.

II. rendű vádlott cselekményét
bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett sikkasztás büntettének [1978. évi IV. törvény 317. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) és c) pont, (6) bekezdés b) pont] **minősíti.**

A börtönbüntetést **4 (négy) év 6 (hat) hónapra súlyosítja.**

III. rendű vádlott cselekményét
bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett sikkasztás büntettének [1978. évi IV. törvény 317. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) és c) pont, (6) bekezdés b) pont] **minősíti.**

A feltételes szabadságra bocsátásnak csak akkor van helye, ha a vádlott a börtönben végrehajtandó büntetésének legalább háromnegyed részét kitöltötte.

IV. rendű vádlott cselekményét
bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett sikkasztás büntettének [1978. évi IV. törvény 317. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) és c) pont, (6) bekezdés b) pont] **minősíti.**

A börtönbüntetést **3 (három) évre súlyosítja.**

A feltételes szabadságra bocsátásnak csak akkor van helye, ha a vádlott a börtönben végrehajtandó büntetésének legalább háromnegyed részét kitöltötte.

A vádlottak egyetemlegesen kötelezi a (magánfél megnevezése) (irányítószám, Település, utca, házszám) magánfél részére 48.485.472.-(negyvennyolcmillió-négyszáznyolcvanötezer-négyszázhetvenkettő) forint megfizetésére akként, hogy ebből I. rendű és II. rendű vádlottak 48.485.472.-(negyvennyolcmillió-négyszáznyolcvanötezer-négyszázhetvenkettő) forintot, III. rendű vádlott 28.590.368.-(huszonnyolcmillió-ötszázkilencvenezer-háromszázhatvannyolc) forintot, IV. rendű vádlott 47.935.472.-(negyvenhétmillió-kilencszázharmincötezer-négyszázhetvenkettő) forintot köteles megfizetni, és a polgári jogi igény érvényesítését ezt meghaladóan tekinti egyéb törvényes útra utasítottnak.

I. rendű vádlott, II. rendű vádlott, III. rendű és IV. rendű vádlottak egyetemlegesen kötelesek megfizetni az államnak 900.000.-(kilencszázezer) forint eljárási illetéket.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletének I. rendű, II. rendű, III. rendű, IV. rendű vádlottakra vonatkozó, fellebbezések folytán felülbírált részét **helybenhagyja** azzal, hogy

I. rendű vádlott esetében a 2009. január 21-től 2009. augusztus 18. napjáig előzetes fogvatartásban, majd a 2009. augusztus 19-től 2010. augusztus 17. napjáig házi őrizetben,

II. rendű vádlott vonatkozásában a 2009. január 21. napjától 2009. augusztus 18. napjáig előzetes fogvatartásban, majd a 2009. augusztus 19-től 2010. augusztus 17. napjáig házi őrizetben,

III. rendű vádlott vonatkozásában a 2009. január 21. napjától 2009. augusztus 18. napjáig előzetes fogvatartásban, majd a 2009. augusztus 19-től 2010. augusztus 17. napjáig házi őrizetben töltött időt tekinti a kiszabott szabadságvesztésbe beszámítotttnak.

III. rendű vádlott által külön fizetendő bűnügyi költség összege helyesen **22.500.-(huszonkettőezer-ötszáz) forint**.

I. rendű vádlott személyi igazolványának száma: (szám),
III. rendű vádlott személyi igazolványának száma: **(szám)**,
IV. rendű vádlott személyi igazolványának száma: (szám),
lakcíme helyesen (irányítószám, Település, utca, házszám).

Kötelezi I. rendű vádlottat **10.000.-(tízezer) forint**, III. rendű vádlottat **32.000.-**

(harminckettőezer) forint másodfokú eljárás során felmerült bűnügyi költség megfizetésére az államnak, a Székesfehérvári Törvényszék Gazdasági Hivatalának felhívása szerint.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I N D O K O L Á S:

Az elsőfokú bíróság I. r. vádlottat folytatólagosan elkövetett sikkasztás büntette [Btk. 372. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont, bc) alpont, (5) bekezdés b) pont] miatt 2 év 6 hónap börtönre és 3 év közügyektől eltiltásra ítélte. A kiszabott szabadságvesztés büntetés tartamába beszámította az előzetes fogvatartásban, illetőleg a házi őrizetben töltött időt akként, hogy 4 napi házi őrizet 1 napi szabadságvesztésnek felel meg. Megállapította, hogy a vádlott feltételes szabadságra bocsátható, amelynek legkorábbi időpontja a szabadságvesztés büntetés kétharmad részének kitöltését követő nap.

Az I. r. vádlottat társtettesként elkövetett sikkasztás büntette [Btk. 372. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont bc) alpont, (5) bekezdés b) pont] miatt emelt vád alól felmentette.

A II.r. vádlottat bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett sikkasztás büntette [Btk. 372. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont, bc) alpont, (5) bekezdés b) pont] miatt mint különös visszaesőt 3 év börtönre és 3 év közügyektől eltiltásra ítélte.

Rendelkezett a II. r. vádlott által előzetes fogvatartásban és házi őrizetben töltött idő szabadságvesztésbe történő beszámításáról, oly módon, hogy 4 napi házi őrizetben töltött idő 1 napi szabadságvesztésnek felel meg. Megállapította továbbá, hogy a II. r. vádlott a büntetés háromnegyed részének kitöltését követő napon bocsátható legkorábban feltételes szabadságra.

III. r. vádlottat bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett sikkasztás büntette [Btk. 372. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont, bc) alpont, (5) bekezdés b) pont] miatt 2 év 6 hónap börtönre és 3 év közügyektől eltiltásra ítélte.

A kiszabott szabadságvesztés büntetés tartamába beszámított a III. r. vádlott által előzetes fogvatartásban és házi őrizetben töltött időt akként, hogy 4 napi házi őrizet egy nap szabadságvesztésnek felel meg. Megállapította továbbá, hogy a III. r. vádlott feltételes szabadságra bocsátható, melynek legkorábbi időpontja a szabadságvesztés büntetés kétharmad részének kitöltését követő nap.

A III. r. vádlottat társtettesként elkövetett sikkasztás büntette [Btk. 372. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont bc) alpont, (5) bekezdés b) pont] miatt emelt vád alól

felmentette.

IV. r. vádlottat bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett sikkasztás büntette [Btk. 372. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont, bc) alpont, (5) bekezdés b) pont] miatt 2 év 6 hónap börtönre és 3 év közügyektől eltiltásra ítélte.

Megállapította, hogy a IV. r. vádlott legkorábban a szabadságvesztés büntetés kétharmad részének kitöltését követő nap bocsátható feltételes szabadságra.

A törvényszék ítélete VI. r., VII. r., VIII. r. és IX. r. vádlottak vonatkozásában teljes körben, és az I., II., III. és IV. r. vádlottak vonatkozásában hozott felmentő rendelkezés elsőfokon jogerőre emelkedett.

A törvényszék ítélete ellen ellenérdekű fellebbezések kerültek bejelentésre. Az ügyész az I., II., III. és IV. r. vádlottak terhére súlyosításért, hosszabb tartamú fő- és mellékbüntetés kiszabása érdekében fellebbezett.

Az I. r. vádlott védője, a II. r. vádlott és védője, valamint a III. r. vádlott és védője egyezően enyhítésért, a IV. r. vádlott és védője pedig elsődlegesen a IV. r. vádlott felmentése, másodlagosan a kiszabott büntetés enyhítése érdekében jelentett be fellebbezést.

A fellebbviteli főügyészség az ügyész által bejelentett fellebbezést fenntartotta, míg a vádlottak és védőik által bejelentett fellebbezéseket alaptalanoknak tartotta. Észrevételezte, hogy a IV. r. vádlott és védője által a felmentés érdekében bejelentett fellebbezés az elsőfokú bíróság bizonyíték mérlegelő tevékenységét támadja, míg az I., II. és III. r. vádlottakkal szemben kiszabott büntetésekkel kapcsolatban kifogásolta, hogy bár a törvényszék indokolásában megemlíttette azt, hogy mind a négy vádlott vonatkozásában eltért a büntetési tételkeret középértékétől a vádlottak javára, azonban ennek indokát nem adta. Összességében az elsőfokú ítélet megváltoztatását és I., II., III., valamint IV. r. vádlottak tekintetében lényegesen hosszabb tartamú fő és mellékbüntetés kiszabását, egyebekben pedig az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozta.

A fellebbezési nyilvános ülésen az I. r. vádlott védője a bejelentett fellebbezését akként módosította, hogy elsődlegesen a törvényszék ítéletének hatályon kívül helyezését indítványozta arra hivatkozással, hogy a törvényszék indokolási kötelezettségének oly mértékben nem tett eleget, hogy az ítélet felülbírálatra alkalmatlan. Kifejtette, hogy nem orvosolható eljárási szabálysértést vétett a törvényszék, amikor nem tisztázta kellőképpen az elkövetési értéket, illetve szükséges szembesítéseket nem foganatosított a vádlottak vallomásai között mutakozó ellentmondások feloldása érdekében, amely eljárási szabálysértések kihatással voltak

a bűncselekmény minősítésére, érintve ezáltal a büntetés mértékét is. Hivatkozott továbbá arra, hogy a tényállást nem derítette kellően fel a törvényszék, így nem tisztázta kellőképpen az egyes részcselekmények elkövetésében résztvevő vádlottak konkrét cselekvőségét.

Álláspontja szerint hatályon kívül helyezésre ad okot az is, hogy az elsőfokú bíróság tévesen foglalt állást abban a kérdésben, hogy az I. r. vádlott tekintetében az elbíráláskor, avagy az elkövetéskori büntető törvény alkalmazásának van helye.

Mindezekre tekintettel elsődlegesen az ítélet hatályon kívül helyezésére, másodlagosan pedig az I. r. vádlottal szemben kiszabott büntetés lényeges enyhítésére tett indítványt. Hivatkozott e körben arra, hogy az elsőfokú bíróság nem vette kellő súllyal figyelembe az I. r. vádlott személyével összefüggésben jelentkező enyhítő körülményeket, így az előzetes fogvatartásban és házi őrizetben töltött hosszú időt, továbbá azt a körülményt, hogy a cselekmény elkövetése óta az I. r. vádlott törvénytisztelő életmódot folytat, dolgozik.

A II. r. vádlott védője a nyilvános fellebbezési ülésen a korábban bejelentett fellebbezését fenntartva kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság nem tulajdonított kellő súlyt a II. r. vádlott esetében a beismerő vallomásnak, így erre tekintettel indokolt a II. r. vádlottal szemben kiszabott büntetés jelentős enyhítése.

A III. r. vádlott védője a fellebbezési nyilvános ülésen az általa bejelentett fellebbezést módosítva elsődlegesen az ítélet hatályon kívül helyezését indítványozta, tekintettel arra, hogy álláspontja szerint a megállapított tényállás az elkövetési értékre vonatkozóan megalapozatlan és e körben a bíróság az indokolási kötelezettségének sem tett eleget. Másodlagosan a III. r. vádlottal szemben kiszabott büntetés lényeges enyhítését indítványozta, figyelemmel a III. r. vádlott részleges feltáró jellegű, bűnösségelismerésére is kiterjedő beismerő vallomására, bűnsegédi mivoltára, az időmúlásra, illetőleg arra, hogy a III. r. vádlott súlyosan beteg édesanyja ápolásáról gondoskodik.

E körben indítványozta továbbá, hogy a másodfokú bíróság állapítsa meg azt, hogy a III. r. vádlott a büntetés fele részének kitöltése után feltételes szabadságra bocsátható.

A IV. r. vádlott védője a bejelentett fellebbezését módosítva az ítélet hatályon kívül helyezésére is indítványt tett arra hivatkozással, hogy a IV. r. vádlottra a vádlott-társai csupán bosszúból tettek terhelő tartalmú vallomást, illetőleg maga is osztotta az I. r. vádlott védőjének azon álláspontját, amely szerint az alkalmazandó büntető törvény kérdésében elfoglalt téves álláspont is megalapozza az ítélet hatályon kívül helyezését. Hivatkozott továbbá arra is, hogy iratellenesen tartalmazza az elsőfokú ítélet a IV. r. vádlott vonatkozásában azt, hogy őt a Bicskei Városi Bíróság a

B.18/2009/3. számú ítéletével tartás elmulasztásának vétsége miatt elítélte, tekintettel arra, hogy a IV. r. vádlott ellen ilyen számon büntetőeljárás nem folyt.

A másodfokú eljárás során az I. r. vádlott védője indítványozta a szakértői vélemény kiegészítését, pontosítását az elkövetési érték tisztázása érdekében, illetve szükség esetére más szakértő kirendelését, amely bizonyítási indítványhoz a IV. r. vádlott védője is csatlakozott. A IV. r. vádlott védője tanúként kérte kihallgatni (név)-et arra vonatkozóan, hogy IV. r. vádlott egyik tényállásban terhére rótt részcselekmény elkövetésénél sem volt jelen, és a Bicskei Városi Bíróság a B.18/2009. számú iratának beszerzését indítványozta.

Az ügyész által súlyosítás érdekében bejelentett fellebbezést az I., II. és IV. r. vádlottak esetében alapos volt, míg a védelmi fellebbezések alaptalanok voltak.

Az ítéletábra a Be. 348. § (1) és (2) bekezdése, valamint a Be. 349. § (1) bekezdése alapján eljárva, az ítéletnek a fellebbezések folytán felülbírált részét az azt megelőző bírósági eljárással együtt felülbíráta.

Ennek keretében azt állapította meg, hogy a törvényszék hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértéstől mentesen folytatta le az eljárását. E körben megjegyzi, hogy osztotta a törvényszék törvényes váddal kapcsolatos okfejtését (ítélet 25. oldal utolsó és 26. oldal első bekezdése) azzal a kiegészítéssel, hogy a megalapozott gyanú közlése egyébként sem feltétele a vád törvényességének, hiszen például a lefolytatott bizonyítási eljárás eredményeként akár a vádbeszédben is sor kerülhet vádkiterjesztésre, amely esetben sem érinti a vád törvényességét az, hogy a vádkiterjesztéssel érintett cselekményre nézve a vádlottat korábban gyanúsítottként nem hallgatták ki, így a megalapozott gyanút sem közölték vele.

Az ítéletábra megállapította, hogy a törvényszék a szükséges mértékben fogantatosította az egyébként sem kötelező jellegű szembesítéseket, és az elkövetési érték megállapítása során kellő körültekintéssel járt el, amikor belföldi kiskereskedelmi ár hiányában a BH1993. 659-es eseti döntésben és a BJD1370-es döntés iránymutatásának megfelelően az ügy körülményeit, így a termelői árat is alapul vevő szakvélemény megállapításaira tekintettel állapította meg a kiskereskedelmi forgalmi árat mint elkövetési értéket.

Az elsőfokú bíróság I., II. r., III. r. és IV. r. vádlottak vonatkozásában a tényállás-felderítési kötelezettségének eleget tett, és a vád tárgyát képező releváns tényekre az elbíráláshoz szükséges körben és mélységben a bizonyítást felvette. Az ennek során beszerzett bizonyítékokat mérlegelési körébe vonta, és megfelelő indokát adta annak, hogy IV. r. vádlott védekezését elvetve a tényállást miért a beismerő vallomást tévő vádlott-társak önmagukra nézve is terhelő tartalmú vallomásaira alapította.

Az elsőfokú bíróság által e körben kifejtettek iratszerűek voltak, és nem ellenkeztek a logika szabályaival sem. A törvényszék a bizonyítási eljárás során szakértő bevonásával, a rendelkezésre álló adatok figyelembe vételével körültekintően járt el az elkövetési érték megállapítása során, szem előtt tartva azt az alapelvet, hogy kétséget kizáróan nem bizonyított tény a vádlott terhére nem lehet értékelni.

Tekintettel arra, hogy az elsőfokú bíróság az I., II., III. és IV. r. vádlottak vonatkozásában túlnyomó részt megalapozott tényállást állapított meg, a hatályon kívül helyezés, illetőleg a IV. r. vádlott felmentése érdekében bejelentett, lényegét tekintve azonban a bizonyítékok mérlegelését támadó fellebbezések eredményre nem vezethettek, hiszen megalapozott tényállás esetén a másodfokú bíróságnak nincs törvényes lehetősége a bizonyítékok eltérő mérlegelésére.

A törvényszék által megállapított megalapozott tényállásból fakadóan nem volt törvényi lehetőség a további bizonyítás felvételére, ezért az I. és IV. r. vádlottak védői által előterjesztett bizonyítási indítványokat elutasította annak megjegyzésével, hogy a IV. r. vádlott előélete a rendelkezésre álló priuszból megnyugtatóan tisztázható volt.

Az ítélet tábla az iratok egybehangzó adatai alapján az elsőfokú bíróság által I. r., II. r., III. r. és IV. r. vádlottak vonatkozásában megállapított tényállást az alábbiak szerint kiegészítette, illetőleg helyesbítette [Be. 352. § (1) bekezdés a) pont]:

I. r. vádlott a Tatabányai Városi Bíróság 16.B.1151/2003/50. számú, illetve a Komárom-Esztergom Megyei Bíróság 12.Bf.201/2005/5. számú ítéletével kiszabott büntetését 2007. május 27. napjával kell kitöltöttnek tekinteni.

A Bicskei Városi Bíróság B.90/2006/20. számú ítéletével kapcsolatos próbaidő 2009. január 15. napjáig tartott, így ezen büntetés végrehajthatósága 2014. január 14. napján elévült.

III. r. vádlottat a Bicskei Városi Bíróság - helyesen - a B.136/1999/27. számú, illetőleg a Fejér Megyei Bíróság Bf.774/1995/7. számú ítéletével ítélte el.

IV. r. vádlott korábbi büntetései köréből mellőzte a Bicskei Városi Bíróság B.18/2009/3. számú ítéletére történő hivatkozást, tekintettel arra, hogy a IV. r. vádlottnak ilyen elítélése nem volt.

Az ítélet 15. oldalának második bekezdésében és a 20. oldal második bekezdésében a kísérleti szakban maradásra vonatkozó jogkövetkeztetéseket a jogi indokolásba utalta, tekintettel arra, hogy a tényállásnak tényeket kell tartalmaznia, a jogkövetkeztetések pedig a jogi indokolásba tartoznak.

Az ítélet 20. oldalán harmadik bekezdésében I. r. és II. r. vádlott által ténylegesen eltulajdonított termékek összértéke 48.485.472,- Ft, III. r. vádlott esetében 28.590.368,- Ft, míg IV. r. vádlott esetében 47.935.472,- Ft volt.

A (magánfél megnevezése) 2009. január 26. napján 143.981.680,- Ft-ra nézve polgári jogi igényt terjesztett elő.

A fenti kiegészítésekkel, illetve helyesbítésekkel együtt az ítélet tábla az elsőfokú bíróság által I. r., II. r., III. és IV. r. vádlottak vonatkozásában megállapított tényállást a felülbírálat alapjául elfogadta.

A megalapozott tényállás alapján a törvényszék okszerűen vont le következtetést az I., II., III. és IV. r. vádlottak bűnösségére, és helyesen járt akkor is el, amikor vizsgálat tárgyává tette azt, hogy a vádlottak esetében a cselekmény elkövetésekor, avagy az elbíráláskor hatályos büntető törvényt kell alkalmazni. Ugyanakkor az alkalmazandó büntető törvénnyel kapcsolatos okfejtése részben téves, részben pedig hiányos volt.

II. r. vádlott vonatkozásában a törvényszék az alkalmazandó büntető törvénnyel kapcsolatos okfejtésében egyáltalán nem foglalkozott azzal, hogy a cselekmény elkövetésekor hatályos 1978. évi IV. törvény 47. § (2) bekezdése szerint a börtön fokozatú szabadságvesztés büntetésből a büntetés $\frac{3}{4}$ részének letöltését követően van helye legkorábban a feltételes szabadságra bocsátásnak, épp úgy, mint az elbíráláskor hatályos 2012. évi C. törvény (Btk.) 38. § (2) bekezdés b) pontja alapján, amely a visszaesők esetén rendelkezik úgy, hogy a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségének legkorábbi időpontja a büntetés háromnegyed részének a kitöltését követő nap. Ebből következően a II. r. vádlott esetében megállapítható az, hogy nincs a cselekmény elbírálásakor hatályos büntetőtörvénynek olyan rendelkezése, amely kedvezőbb elbírálást tesz lehetővé.

Az I., a III. és a IV. r. vádlottak esetében pedig figyelmen kívül hagyta a törvényszék, hogy a Btk. 80. § (2) bekezdése akként rendelkezik, hogy határozott ideig tartó szabadságvesztés kiszabásakor a büntetési tétel középértéke irányadó. Ez a rendelkezés ugyan nem jelenti azt, hogy kötelező jelleggel minden esetben a középértékkel egyező tartamú szabadságvesztés büntetést kell kiszabni, hiszen attól kellő indokolással lényegesen el lehet térni akár a vádlott javára, akár a vádlott terhére, azonban irányadóként történő alkalmazása kötelező jellegű, így az alkalmazandó büntető törvény kiválasztása körében ennek vizsgálatától nem lehet eltekinteni.

Tekintettel arra, hogy az elsőfokú ítélet által elbírált bűncselekmények elkövetésének idején a középérték irányadóságának alkalmazására vonatkozó rendelkezés még nem volt hatályban, ezért a másodfokú bíróságnak vizsgálnia kellett, hogy a Btk.

feltételes szabadsággal kapcsolatos megváltozott rendelkezései kompenzálják-e a büntetési tétel középértékének irányadóságával kapcsolatos és ebből fakadóan a vádlottakra nézve kedvezőtlenebb szabályt. Ennek vizsgálata (vagyis mindkét büntető törvény elméleti alkalmazásának) eredményeként az ítélőtábla azt állapította meg, hogy jelen esetben a Btk. alkalmazása még a feltételes szabadságra bocsátásra vonatkozó kedvezőbb szabályokkal együtt sem eredményezett volna kedvezőbb elbírálást az I., III. és IV. r. vádlott vonatkozásában, ezért esetükben is a cselekmény elbírálásakor hatályos büntető törvénykönyvet alkalmazta. Ezért valamennyi fellebbezéssel érintett vádlott vonatkozásában szükségessé vált az elkövetéskori büntető törvény alkalmazása folytán az elkövetett cselekmények minősítésének megváltoztatása.

Ennek során észlelte a másodfokú bíróság azt is, hogy bár a törvényszék által megállapított és a fentiek szerint megalapozott tényállás a 14. oldal hatodik bekezdésében tartalmazta azt, hogy az I., II., III. és IV. r. vádlottak 2008. őszén elhatározták, hogy úgy tesznek szert jövedelemre, hogy az I. r. vádlott cége által nemzetközi áruszállításra átvett rakományokból eltulajdonítanak, majd ezen termékek eladásából folyt vételárat egymás között megosztják, és ezen bűncselekmények megállapodás szerinti, és a tényállás alapján kétségtelenül megállapíthatóan szervezett elkövetésére sor került, mégis elmulasztotta az általuk elkövetett bűncselekményt bünszövetségben (1978. évi IV. törvény 137. § 7. pontja: bünszövetség akkor létesül, ha két vagy több személy bűncselekményeket szervezeten követ el, vagy ebben megállapodik, és legalább egy bűncselekmény elkövetését megkísérlik, de nem jön létre bünszervezet) elkövetettnek is minősíteni.

Erre is figyelemmel az I., II., III. és IV. r. vádlottak által elkövetett bűncselekményt az ítélőtábla az 1978. évi IV. törvény 317. § (1) bekezdésébe ütköző és - a (2) bekezdés a) és c) pontjaira figyelemmel - a (6) bekezdés b) pontja szerint minősülő és büntetendő folytatólagosan elkövetett sikkasztás büntettének minősítette, figyelemmel az 1978. évi IV. törvény 12. § (2) bekezdésére, 137. § 7. pontjára, 138/A. § c) pontjára, amelyet a II., III. és IV. r. vádlottak az 1978. évi IV. törvény 21. § (2) bekezdése szerint bűnsegédként követettek el.

E körben megjegyzi az ítélőtábla, hogy az elsőfokú bíróság helyes álláspontra jutott a tekintetben, hogy a megvalósult bűncselekményt az I. r. vádlott önálló tettesként követte el, míg a II., III. és IV. r. vádlottak bűnsegédi bűnrészesek voltak. A sikkasztás bűncselekményét tettesként és társtettesként ugyanis kizárólag olyan személy valósíthatja meg, akire a dolgot rábízták. Rábízás hiányában az elkövetővel együttműködő személy csak részesi - felbujtói vagy bűnsegédi - minőségben vonható felelősségre. Tekintettel arra, hogy a tényállásban meghatározott árukat a sértett az I. r. vádlott által képviselt és vezetett cégre bízta rá, így a rábízás csupán az I. r. vádlott tekintetében jött létre, ezért a bűncselekmény tettese kizárólag ő lehetett, míg a többi,

az elvételben közreműködő vádlott a bűncselekmény bűnsegéde.

A bűnösségi körülményeket vizsgálva az ítéletábra mellőzte I. r. vádlott vonatkozásában a kifogástalan életvitel enyhítő körülményként történő értékelését, tekintettel arra, hogy ennek a megállapításához önmagában az a körülmény, hogy valamely személy nem követ el újabb bűncselekményt, nem elegendő.

Az I., II., III. és IV. r. vádlottak esetében mellőzte annak enyhítő körülményként történő értékelését, hogy az utolsó részselekmény kísérleti szakban maradt, hiszen erre a tettenérés folytán került sor, így ez a körülmény súlytalan.

További súlyosító körülményként vette figyelembe az I., II. és IV. r. vádlottak esetében azt, hogy a cselekményt a minősítést megalapozó értékhatár felső határához közeli értékre követték el, és az I., II., III. és IV. r. vádlottak vonatkozásában további súlyosító körülmény, hogy az általuk elkövetett cselekmény két okból kifolyólag is súlyosabban minősül.

Mellőzte ugyanakkor a II. r. vádlott esetében annak súlyosító körülményként történő értékelését, hogy a II. r. vádlott különös visszaeső, hiszen ez a körülmény a büntetési tételkeret törvény általi megemelését eredményezte, így ennek egyben súlyosító körülményként történő értékelése a kétszeres értékelés tilalmába ütközik. Ugyanakkor súlyosító körülményként vette figyelembe a II. r. vádlott vonatkozásában azt, hogy a Btk. 137. § 15. pontja szerint megállapítandó különös visszaesői mivoltán túlmenően is büntetett előéletű.

Az így kiegészített, illetőleg helyesbített bűnösségi körülményekre is figyelemmel helytállóan jutott a törvényszék arra a következtetésre, hogy I. r., II. r., III. r. és IV. r. vádlottak vonatkozásában a büntetési célok elérése érdekében indokolt a végrehajtandó szabadságvesztés büntetés kiszabása, valamint a közügyektől eltiltás alkalmazása.

Ugyanakkor az elsőfokú bíróság által kiszabott szabadságvesztés tartama az I., II., III. és IV. r. vádlott által elkövetett bűncselekmények tárgyi súlyához, illetőleg a személyükben jelentkező bűnösségi körülményekhez képest bár törvényes mértékű, azonban aránytalan enyhe volt, és nem felelt meg a vádlottak közötti belső arányosság követelményének sem, hiszen nem volt tekintettel arra, hogy a III. és IV. r. vádlottak hány részselekmény elkövetésében vettek részt, illetőleg nem juttatta kellőképpen kifejezésre a II. r. vádlott esetében az 1978. évi IV. törvény 97. § (1) bekezdése szerinti megemelt büntetési tételkeretet sem.

Mindezekre figyelemmel az ítéletábra az I., II. és IV. r. vádlottakkal szemben

kiszabott szabadságvesztés büntetést a rendelkező részben írtak szerint súlyosította.

III. r. vádlott esetében a törvényszék által kiszabott fő- és mellékbüntetés egyaránt arányos volt, amely megfelelt a III. r. vádlott által elkövetett cselekmény tárgyi súlyának, a személyével összefüggésben jelentkező bűnösségi körülményeknek, így a másodfokú bíróság annak sem jelentős súlyosítását, sem lényeges enyhítését nem tartotta indokoltnak.

A törvényszék által alkalmazott mellékbüntetés az I., II., III. és IV. r. vádlott vonatkozásában egyaránt az általuk elkövetett bűncselekmény jellegéhez és súlyához igazodóan arányos volt, így annak további súlyosítása nem volt szükséges.

Az I., II., III. és IV. r. vádlottakkal szemben kiszabott szabadságvesztés büntetés végrehajtási fokozata az 1978. évi IV. törvény 43. § a) pontja alapján került megállapításra. A feltételes szabadságra bocsátással kapcsolatos rendelkezés az 1978. évi IV. törvény 47. § (2) bekezdésén, az I., II. és III. r. vádlottak által előzetes fogvatartásban és házi őrizetben töltött idő szabadságvesztésbe történő beszámítása az 1978. évi IV. törvény 99. § (1), (2) és (3) bekezdésén, az I., II., III. és IV. r. vádlottak közügyektől eltiltása az 1978. évi IV. törvény 62. §-án, illetőleg a 63. § (1) bekezdésén alapult.

Észlelte a másodfokú bíróság, hogy tévesen járt el a törvényszék, amikor bár megállapította összegszerűen az I., II., III. és IV. r. vádlottak által ténylegesen eltulajdonított termékek összértékét, a magánfél által előterjesztett polgári jogi igényt - helyes szóhasználattal az igény érvényesítését - egyéb törvényes útra utasította. A Be. 335. § (2) bekezdése szerint ugyanis, ha a bíróság az ítéletben megállapítja a bűncselekménnyel okozott - és meg nem térült - kár összegét, illetve a bűncselekmény elkövetési értékét, ezen összeg mértékéig az előterjesztett polgári jogi igényt érdemben el kell bírálni.

Erre tekintettel a másodfokú bíróság az I., II., III. és IV. r. vádlottakat a rendelkező részben írtak szerint kötelezte a magánfél részére kártérítés fizetésére a Ptk. 339. § (1) bekezdésére figyelemmel, illetőleg az Itv. 42. § (1) bekezdés a) pontja és 53. § (1) bekezdése alapján kötelezte őket az eljárási illeték megfizetésére is.

A törvényszék az eljárás során lefoglalt bűnjelkekkel kapcsolatban helyesen rendelkezett.

A fentiek alapján az ítéletábra a törvényszék ítéletének I. r., II. r., III. r. és IV. r. vádlottakra vonatkozó és a fellebbezések folytán felülbírált részét a Be. 372. § (1) bekezdése alapján a rendelkező részben írtak szerint megváltoztatta, egyebekben pedig a Be. 371. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta azzal, hogy mivel a

törvényszék az I., II. és III. r. vádlottak által előzetes fogvatartásban, illetve házi őrizetben töltött idő beszámítására vonatkozó rendelkezésében elmulasztotta az egyes kényszerintézkedések kezdő és végső időpontjának feltüntetését, ezért azt pótolta.

Tekintettel arra, hogy az elsőfokú bíróság számítási hiba folytán tévesen állapította meg a III. r. vádlott által külön fizetendő bűnügyi költség összegét, azt az ítélet tábla helyesbítette, míg az I., III. és IV. r. vádlottak által felmutatott személyi igazolvány, illetőleg a IV. r. vádlott által felmutatott lakcímet igazoló hatósági igazolvány adatai alapján megállapította az I., II., III. és IV. r. vádlottak személyi igazolványának számát, valamint a IV. r. vádlott lakcímét.

Az ítélet tábla I. r. vádlottat és III. r. vádlottat a kirendelt védőjük díjával összefüggésben a másodfokú eljárás során felmerült bűnügyi költség viselésére a Be. 381. § (1) bekezdése alapján kötelezte.

Az ítélet elleni fellebbezési jog kizárása a Be. 386. §-án alapul.

Szeged, 2014. november 20.

Dr. Mezőlaki Erik s.k.	. Nagy Erzsébet s.k.	. Halász Edina s.k.
a tanács elnöke	a tanács tagja, előadó	a tanács tagja

A Fővárosi Ítélet tábla 11.Bf.185/2014/15. számú ítélete és a Székesfehérvári Törvényszék 14.B.252/2010/133. számú ítéletének I. r., II. r., III. r. és IV. r. vádlottakra vonatkozó és fellebbezések folytán felülbírált része a jelen ítéletben foglalt változtatásokkal a mai napon jogerős és végrehajtható.

Szeged, 2014. november 20.

Dr. Mezőlaki Erik s.k.
a tanács elnöke